

Till

Justitiedepartementet

Ert Dnr: Ju2026/00079

Betänkandet 710 miljoner skäl för reformer (SOU 2026:2)**Sammanfattning**

Stockholms stad tillstyrker förslaget och bedömer att det innebär att antalet valsedlar kommer att minska, eftersom partivalsedlarna tas bort. Det kommer att bli tydligare för väljaren när den röstar på ett parti som fått sina valsedlar utlagda att partiet även har valbara kandidater

För Stockholms stad som är indelat i sex valkretsar i val till både kommun- och regionfullmäktige kommer förslaget att överta distributionen av valsedlarna innebära en väsentlig skillnad från nuvarande ansvar med endast partivalsedlar. Utöver ansvaret att alla valsedlar ska finnas i alla lokaler ska det vara rätt valsedel i rätt valkrets.

Stockholms stad vill lyfta att finansieringsprincipen måste tillämpas fullt ut. Ett övertagande av ansvaret för distributionen av kandidatvalsedlar kommer medföra ökade kostnader för kommunerna.

Ställningstaganden**7.3.1 Valadministrationen ska ansvara för distribution och att väljare har tillgång till samtliga valsedlar**

Stockholms stad tillstyrker förslaget men vill tydliggöra att det för Stockholms stad blir en väsentlig skillnad i det ansvar som åligger valnämnden vid nuvarande valsedelssystem med partivalsedlar och ett liknade med kandidatvalsedlar. Stockholms stad är i valet till kommunfullmäktige uppdelat i sex valkretsar och i sex valkretsar till regionfullmäktige. Det innebär att det i dessa två val blir två gånger sex valsedlar för samtliga partier som ställer upp med en valsedel i varje valkrets. Vid förtidsröstningen har valnämnden hittills fattat beslut om att namnvalsedlar för den valkrets i vilken lokalen är placerad ska läggas ut i valsedelställen. Vid valen 2026 kommer staden ha cirka 55 lokaler för förtidsröstning samt 606 vallokaler på valdagen. Det blir en omfattande logistik att ansvara för att rätt valsedel hamnar i rätt valkrets.

Stockholms stad är tveksamt till att förslaget innebär att antalet transporter minskar för att kommunen tar över ansvaret för utläggning av valsedlar. En stor mängd valsedlar måste fortsatt

beställas för att säkerställa att alla valsedlar alltid finns i lokalen, vilket kan leda till att antalet valsedlar inte minskar i lika stor omfattning som utredningen beräknat. Alternativet är mindre antal valsedlar till röstmottagningsställena med risk att valsedlar tar slut, en situation som kräver en hög beredskap för snabba och många transporter.

7.3.3 Beställning av valsedlar

Stockholms stad tillstyrker förslaget att partier som uppfyller kraven för att delta med kandidatvalsedlar i ett val får beställa sådana valsedlar. Förslaget innebär en begräsning av kandidatvalsedlarna, jämfört med nuvarande situation.

Att partier kan beställa och dela ut kandidatvalsedlar möjliggör för väljare att i lugn och ro gå genom kandidatvalsedeln hemma. I de allmänna valen 2022 valde 52 % av de röstberättigade i Stockholms kommun att lämna en förtidsröst. Tillgång till kandidatvalsedlar utanför röstlokalen kan även förenkla för väljaren att lämna en röst för en kandidat vid förtidsröstning, om rösten lämnas i en lokal utanför den egna kretsen eller kommunen.

Stockholms stad vill även understryka att de kommande förslag som läggs fram ska i möjligaste mån säkerställa att all eventuell otillbörlig påverkan minimeras.

Sammantaget bedömer Stockholms stad att förslaget är en rimlig avvägning.

7.4.3 Effekter på annan röstning

Stockholms stad tillstyrker förslaget om att ta bort partivalsedlarna. Förslaget innebär att den som förtidsröstar i en annan kommun eller valkrets och vill personrösta ska använda en blank valsedel.

Stockholms stad är medvetna om att det är svårt att i förtidsröstningen lösa personröstning på annat sätt, men vill påtala att risken för att antalet underkända röster kan öka då partinamnet ska skrivas för hand.

7.5.1 Det behöver införas krav för att ett parti ska få delta med kandidatvalsedlar

Stockholms stad tillstyrker förslaget. Det är rimligt att en väljare som röstar på ett parti också röstar in kandidater som representerar partiet i den beslutande församlingen. Nuvarande ordning, då partier kan delta utan anmälda kandidater med konsekvensen att det blir tomma platser i fullmäktige har stor risk att förstöra trovärdigheten för valens genomförande och demokratin.

9.5 Valbarhet och folkbokföring

Stockholms stad tillstyrker förslaget. Den ordning som gäller nu att en kandidat kan ställa upp som valbar i flera olika kommun- och regionfullmäktige, är även den ett hot mot trovärdigheten för valen. Väljaren ska veta vem den röstar på och att personen kandiderar för väljarens kommun/region.

11.2.2 Konsekvenser för de kommunala valnämnderna

Stockholms stad vill lyfta att finansieringsprincipen måste tillämpas fullt ut. Ett övertagande av ansvaret för distributionen av kandidatvalsedlar kommer medföra ökade kostnader för kommunerna. Av delbetänkandet framgår att Stockholms stad gjort en uppskattning av kostnadsökningen för att ta över ansvaret för distributionen av valsedlarna. Staden uppskattar att ansvaret för att ta över hela distributionen kommer att kosta minst en miljon kronor. Beroende på vilken lagerlokal som finns tillgänglig kan hyreskostnaderna medföra att kostnaden blir dyrare. Staden har inga egna lagerlokaler utan dessa måste hyras på den öppna marknaden. För att säkerställa att rätt valsedel kommer till rätt röstmottagningsställe kommer staden vara tvungen att bygga upp en organisation för en omfattande logistik som också har beredskap för akuta transporter. Personal- och transportkostnader kan även leda till att summan blir högre än en miljon.

Stockholm som ovan

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande